

EESTI KOMITEE JUHATUSELE.

Rootsis oleva eestlaskonna kõige tähtsamaks rahvuskultuuriliseks ülesandeks on emakeelse hariduse andmine kõigile eesti kooliealistele lastele ja noortele, kelle haridus on jäänud puudulikuks. Seepärast peaks siinse eesti pagulaskonna juhtivad organid rakendama kogu oma energia ja rahalised resursid eeskätt selle ülesande teostamisele, mis on olulisem kui kõik muud siinse eesti pagulaskonna küsimused, mida eestlastel endil on võimalik lahendada. Praegu saab emakeelset haridust ainult üks osa eesti gümnaasiumi vanema klassi õpilastest ja väga väike osa algkooliõpilastest. Rootsi koolides õppimise võimalused on piiratud ja seotud suurte raskustega. Ajalehtedes ilmunud teadete järgi ei ole tulevaks õppeaastaks välja-vaateid eesti senistegi väheste algkoolide õppetöö jätkamiseks. Juba pikemat aega on kindel, et suurema osa eesti keskkooli õpilaste jaoks ei ole võimalik avada eesti kooli Rootsi valitsuse abiga. Sellegipärast ei ole midagi kuulda Eesti Komitee konkreetsetest sammudest ega kavadestki kõigile eesti keskkooli- ja gümnaasiumiõpilastele hariduse

voimaldamiseks. Eesti Komiteele on juba hulga aja eest esitatud kava korrespondentskeskkooli organiseerimiseks, kuid üldsusele ei ole saanud teatavaks, et Eesti Komitee Juhatus ja koolitoimkond oleks osutanud sellele tõsist tähelepanu, kõnelemata vastavatest omapoolsetest sammudest. Samuti ei ole avalikkusele midagi teada eesti keele, eesti ajaloo jms. rahvuskultuuriliselt tähtsate ainet^{õpetuse}e organiseerimisest neile eesti õpilastele, kes õpivad rootsi koolides. Igasugune viivitamine suurendab seda ajakaotust hariduse omandamise alal, mis eesti noortele osaks on saanud viimastel aastatel.

Allakirjutanud peavad oma rahvuskultuuriliseks kohuseks juhtida Eesti Komitee Juhatuse tähelepanu ülaltoodud asjaoludele ja teevad Eesti Komiteele ettepaneku:

1) Aegaviitmata astuda energilisi samme hariduse võimaldamiseks k^õigile eesti õpilastele, hoolimata kõigist raskustest ja oludest, mis ei sõltu eestlastest endist.

2) Otsekohe asuda korrespondentskooli organiseerimisele neile keskkooli- ja gümnaasiumiõpilastele ja võimaluse korral ka gümnaasiumi vanemate klasside õpilastele, kel ei ole võimalust oma õpinguid jätkata normaalkoolides.

3) Organiseerida eesti keele, eesti ajaloo jms. rahvuslike ainet^õpetus kõigile eesti õpilastele, kes käivad rootsi koolides.

4) Tarbekorral täiendada või ümber moodustada Eesti Komitee Koolitoimkond või anda osa ülesandest teistele organitele või isikutele.

Eesti Komitee ainelised võimalused nende küsimuste lahendamiseks peaksid nüüd olema märksa suuremad kui möödunud sügisel, kuna nüüd on Eesti Komitee tulud tunduvalt suuremad uute liikmete juurdetule-

ku teel, kusjuures Eesti Komiteel ei ole juurde tulnud ühtegi uut ülesannet, mis oleks o l u l i s e m kui eesti kooli küsimus. Loomulikult ei ole korrespondentskool sama viljakas kui normaalkool, kuid ometi see täidaks suurelt osalt seda lünka, mis on olemas normaalkooli puudumisel, ko- nelemata sellest, et korrespondentskool on siiski palju enam kui mitte midagi.

Allakirjutanud usuvad, et Rootsis leidub küllaldane arv ideelisi eesti õpetajaid, kel on südamelähedane eesti noorsoo ja kultuuri saatust ja kes tarbekorral on valmis osa võtma korrespondentskooli tööst ja ka muudest eesti kooli ettevõtetest ka vähema tasu eest, kui neil normaalses oludes oleks õigus vastava töö eest saada. Viimast on põhjust oletada seda enam, et korrespondentskooli ülesanded ei noua kogu tööjõudu, vaid et seda tööd oleks võimalik teha arhiivtöö kõrval.

Osa allakirjutanutest on vajaduse korral valmis oma abi pakuma niihasti korrespondentskooli organiseerimistöös kui ka muudes eesti kooliga seotud küsimustes.

Allakirjutanud Uppsala eestlased on veendunud, et nende poolt esitatud soove toetab hulk kaasmaalasi Stockholmis ja mujal Rootsis.

Uppsalas, 10. juulil 1945.

Uppsala, Geijersväg. 27E

E. Enwere
Karl Rindikivi
Liidia Käpr.

V. Tauli
E. Vendelin
K. Vakra
Arvo Laaga
Paul J. Laaga
U. Katri
Karl Katri
A. Kivimäe
M. Toost
M. Katri

Elmar Toom
Jaan Katri
K. Katri
M. Katri
A. Katri
A. Katri
M. Katri